

Concernfinanciën

Retouradres Postbus 511, 2003 PB Haarlem

Aan de leden van de commissie Bestuur, wethouder Van Velzen en de leden van het Seniorenconvent

c.c. De leden van de Rekenkamercommissie, het College van B&W en het AMT

Datum 6 november 2006
Ons kenmerk CS/CF/2006/138
Contactpersoon A.M. de Groot
Doorkiesnummer 023-5113294
E-mail agroot@haarlem.nl
Onderwerp Projectopdracht informatiewaarde Planning- & Controlinstrumenten

Geachte dames en heren,

Met deze brief wil ik u informeren over de volgende onderwerpen:

- Verbetering van de informatiewaarde van de programmabegroting;
- Een visie op de gemeentelijke planning en control;
- Herziening Financiële beheersverordening gemeente Haarlem.

De Griffier, de heer Nijman, heeft u in zijn brief van 2 oktober jl. geïnformeerd over de follow-up op de motie werkconferentie informatiestroom. In de programmabegroting 2007-2011 heeft het College een voorstel opgenomen om voor de begroting 2008 samen met een delegatie uit uw raad na te gaan op welke wijze de programmabegroting kan worden aangepast om u nog beter in staat te stellen uw kaderstellende en controlerende taken uit te voeren. Als bijlage bij deze brief treft u een projectopdracht aan waarin wordt aangegeven hoe wij denken dit voorstel van het college uit te kunnen voeren.

Het verbeteren van de informatiewaarde kent inhoudelijk raakvlakken met een tweetal andere actuele onderwerpen, te weten de al eerder toegezegde visie op planning en control en de herziening van de Financiële beheersverordening ex art. 212 Gemeentewet. Daarom stel ik voor deze onderwerpen samen te brengen in één project. Het project informatiewaarde Planning- & Controldocumenten bestaat dan uit de volgende deelprojecten:

1. Verbetering informatiewaarde begroting.
2. Visie op Planning en Control.
3. Herziening Financiële beheersverordening.

Zoals u in de projectopdracht zult lezen, verschilt per deelproject de wijze waarop de raad wordt betrokken bij de voorbereiding.

Het resultaat van elk van de deelprojecten zal worden besproken in de commissie Bestuur, waarna de herziene beheersverordening (c) na advies van deze commissie door het college van B&W ter vaststelling wordt aangeboden aan de raad.

De betrokkenheid en inbreng van de raad is een belangrijke voorwaarde om het project te laten slagen en een inhoudelijke verbetering te maken bij deze belangrijke instrumenten/nota's op het gebied van planning en control. Om die reden wordt het seniorenconvent verzocht op korte termijn een delegatie uit de raad te formeren, die gedurende het gehele project bereid is om het projectteam inhoudelijke informatie te verschaffen en als klankbordgroep te fungeren.

Advies Rekenkamercommissie

Gelijktijdig met het in deze brief geformuleerde project wordt door de Rekenkamercommissie een advies aan de raad voorbereid over de informatievoorziening van de programmabegroting. Dat advies zal in de loop van december aan de raad worden aangeboden, zodat het kan worden gebruikt als aanvullende informatie voor het voorliggende project.

Randvoorwaarde bij het project informatiewaarde Planning- & Controlinstrumenten

Zoals uit de voorliggende projectopdracht blijkt wordt ambtelijk capaciteit vrijgemaakt om het project uit te voeren, en wordt tijdelijk externe deskundigheid ingehuurd. Resultaat van het project moet onder andere zijn dat de gemeente Haarlem binnen drie jaar over een planning- & controlinstrumentarium beschikt dat inhoudelijk van een betere kwaliteit is, terwijl de stukken minder omvangrijk zijn (betere informatie en minder papier). Deze omslag moet mogelijk worden gemaakt binnen de daartoe beschikbare ambtelijke capaciteit. Het college van B&W wil uitdrukkelijk niet meer menskracht inzetten voor de nieuwe programmabegroting en andere cyclusdocumenten.

Ik ga ervan uit u met deze brief (en bijgevoegde projectopdracht) op dit moment voldoende te hebben geïnformeerd. Met vragen kunt u contact opnemen met mw. A. M. de Groot (agroot@haarlem.nl; tel. 023 – 511 3294) of met ondergetekende.

Met vriendelijke groet,

Drs. W. van Duijn
Concerncontroller

Uitwerking projectopdracht informatiewaarde Planning- & Controlinstrumenten

Per deelproject gaan wij in op:

- a. Opdrachtgever/opdrachtnemer;
- b. Doelstelling;
- c. Resultaat;
- d. Planning;
- e. Betrokkenheid raad(sdelegatie) c.q. commissie Bestuur;
- f. Ambtelijke ondersteuning.

Deelproject 1: Verbetering van de informatiewaarde begroting

a. Opdrachtgever/opdrachtnemer

Opdrachtgever: de commissie Bestuur (gedelegeerd door de raad) en wethouder Van Velzen (gedelegeerd door het college).

Opdrachtnemer: concerncontroller, de heer W. van Duijn.

b. Doelstelling

Een belangrijke taak van de gemeenteraad is het stellen van kaders (beleidsmatig en financieel) en het controleren of het college bij de uitvoering van het beleid binnen die kaders is gebleven. Met u ben ik van mening dat de programmabegroting 2007 – 2011 die u onlangs heeft ontvangen op onderdelen kan worden aangepast, met als doel u beter in staat te stellen uw kaderstellende en controlerende taken uit te voeren. Belangrijke aspecten zijn:

- concreetheid (SMART) van doelen;
- koppeling van prestaties en middelen;
- financiële en niet-financiële indicatoren;
- leesbaarheid;
- sturen op hoofdlijnen versus gewenste mate van gedetailleerdheid

c. Resultaat

Dit deelproject moet resulteren in een nota optimalisatie programmabegroting en een tijdsplanning voor de implementatie daarvan voor de komende jaren. Verder wordt beschreven aan welke eisen de programmabegroting 2008 – en in het verlengde daarvan ook de bestuursrapportages, rekening en kadernota vanaf het begrotingsjaar 2008 - moeten voldoen. Heel concreet worden voor deze rapportages formats gemaakt die de kaders geven voor het opstellen daarvan.

d. Planning

De resultaten van het project naar de verbetering van de informatiewaarde moeten voor een groot deel in de programmabegroting 2008 – 2012 zijn geïmplementeerd. Dit betekent dat dit projectonderdeel in maart 2007 moet zijn afgerond. Verdere groei van de informatiewaarde zal worden geïmplementeerd volgens de vastgestelde tijdsplanning.

e. Betrokkenheid raad

Gedurende het project wordt 2 á 3 maal een inhoudelijke workshop voorbereid voor de raadsdelegatie, wat moet leiden tot inzicht in:

- wat verstaat de raad onder informatiewaarde en hoe kan die naar het oordeel van de raad worden verbeterd;
- wat zijn naar het oordeel van de raad sterke en verbeterpunten van de huidige programmabegroting;
- hoe kan de programmabegroting worden verbeterd (welke onderdelen kunnen eruit, welke aanvulling zijn gewenst, waar is een kwaliteitsslag noodzakelijk). Om ideeën op te doen zal worden gekeken naar programmabegrotingen van andere gemeenten ('best practices'). Daarbij zal gebruik worden gemaakt van de resultaten van het onderzoek door de Rekenkamercommissie;
- ...

Voorafgaand aan de eerste workshop zal de raadsdelegatie een verdere uitwerking van de projectaanpak ontvangen. Van de workshops zal een verslag worden gemaakt dat ter informatie wordt toegestuurd aan de leden van de commissie Bestuur.

De informatie uit deze workshops zal dienen als input van nota optimalisatie Programmabegroting. Deze nota wordt in februari/maart 2007 besproken met de commissie Bestuur.

f. Ambtelijke ondersteuning

Mw. A. M. de Groot, beleidsmedewerker Concernfinanciën is trekker van dit project. Voor de uitvoering van het project wordt een projectgroep samengesteld die bestaat uit medewerkers die over kennis beschikken op het gebied van onderzoek en strategie, beleidscoördinatie en financiën. De projectgroep wordt extern ondersteund door de heer R. Dubbeldam van PwC. De projectleider / de projectgroepleden zorgen er voor dat directeuren, afdelingshoofden, controllers, financieel en juridisch specialisten, beleids- en onderzoeksmedewerkers inhoudelijk worden betrokken bij dit project.

Vanuit de griffie is Daphne Taets van Amerongen-Ingram aan het projectteam toegevoegd om zich met name te richten op het proces rondom de betrokkenheid van de raad in het project en de projectuitwerking.

Deelproject 2: Visie op planning en control

a. Opdrachtgever/opdrachtnemer

Opdrachtgever: wethouder Van Velzen (gedelegeerd door het college).

Opdrachtnemer: concerncontroller, de heer W. van Duijn.

b. Doelstelling

In de programmabegroting 2007 – 2011 melden wij u dat het college nog dit jaar een visie op het gebied van planning en control zal uitwerken, en deze ter bespreking zal voorleggen aan de raad. Deze visie zal uit de volgende onderdelen bestaan:

- doel en achtergronden van een visie op planning en control;
- theoretisch kader;
- huidige situatie planning en control in Haarlem;
- gewenste situatie planning en control in Haarlem;
- verbetermaatregelen (meerjarige planning wat betreft implementatie, communicatie en financiële paragraaf)

c. Resultaat

Dit deelproject moet resulteren in een nota Visie op planning en Control. Daarmee heeft de gemeente Haarlem een visiedocument, implementatieplan en een tijdsplanning in handen waarmee binnen een periode van twee á drie jaar zichtbare verbeterlagen op het gebied van planning en control kunnen worden gemaakt. Daardoor kunnen door diverse actoren (raad, college, directie, e.d.) verbeteringen in het systematisch sturen en beheersen worden doorgevoerd, hetgeen zal leiden tot het meer doelmatig en doeltreffend kunnen realiseren van de beleidsdoelstellingen van Haarlem.

d. Planning

Het deelproject visie op planning en control moet in januari 2007 zijn afgerond.

e. Betrokkenheid raad

Gedurende het project wordt de raadsdelegatie inhoudelijk geïnformeerd over de inhoudelijke voortgang van het deelproject. Tijdens de workshops die worden georganiseerd in het kader van het deelproject informatiewaarde zal hierover nadere informatieuitwisseling plaatsvinden met de projectgroep.

De nota Visie op Planning & Control wordt besproken met de commissie Bestuur.

f. Ambtelijke ondersteuning

Zie deelproject Informatiewaarde.

Deelproject 3: Herziening Financiële beheersverordening

a. Opdrachtgever/opdrachtnemer

Opdrachtgever: wethouder Van Velzen (gedelegeerd door het college).

Opdrachtnemer: concerncontroller, de heer W. van Duijn.

b. Doelstelling

De Financiële beheersverordening gemeente Haarlem (ex artikel 212 Gemeentewet), die uw raad in november 2003 heeft vastgesteld, is om een aantal redenen aan herziening toe. Een daarvan is dat we als gemeente te veel regels in huis hebben gehaald, waardoor onnodig problemen kunnen ontstaan bij de accountantscontrole op de rechtmatigheid. Deze constatering is in algemene zin door accountants en de VNG gedaan, en deze wordt door onze eigen accountant Ernst & Young bevestigd. Op dit moment laat ik de Haarlemse Financiële Verordening hierop nalopen. In het kader van dit project moeten we nagaan:

- a. welke artikelen uit de Verordening niet noodzakelijk zijn en uit de Verordening kunnen worden geschrapt;
- b. welke aanvullende artikelen moeten worden opgenomen;
- c. welke artikelen beter of anders moeten worden geformuleerd.

Een aantal artikelen die mogelijk kunnen worden geschrapt (zoals de eisen die aanvullend op het Besluit Begroten en Verantwoorden worden gesteld aan de verplichte paragrafen) zullen terug komen in de op te stellen visie op het gebied van Planning en Control. Hierdoor worden mogelijke knelpunten bij de accountantscontrole op de rechtmatigheid verminderd, zonder de informatiewaarde van de begroting en de afspraken tussen uw raad en het college van burgemeester en wethouders aan te tasten.

Bij het herzien van de Verordening wordt gebruikt van de modelverordeningen die de VNG heeft opgesteld in overleg met diverse deskundigen en betrokkenen, waaronder raadsleden en accountants.

Ik zal mij bij dit onderwerp nadrukkelijk laten adviseren door onze accountant. Uiterlijk voor het begrotingsjaar 2008 (d.w.z. met ingang van de programmabegroting 2008 – 2011) dient de Verordening van kracht te zijn.

c. Resultaat

Dit deelproject moet resulteren in door de raad vast te stellen Financiële beheersverordening die van kracht is met ingang van het begrotingsjaar 2008. Deze verordening moet datgene regelen wat het moet regelen, oftewel het voldoet aan de inhoud van artikel 212 Gemeentewet en krijgt een positief advies van de accountant.

d. Planning

Gezien de sterke inhoudelijke samenhang met de visie op planning en control worden beide documenten gelijktijdig aangeboden aan de commissie Bestuur (januari 2007). De Verordening zal daarna ter vaststelling worden aangeboden aan de raad.

e. Betrokkenheid raad

Gedurende het project wordt de raadsdelegatie inhoudelijk geïnformeerd over de inhoudelijke voortgang van het deelproject. Tijdens de workshops die worden georganiseerd in het kader van het deelproject Informatiewaarde zal hierover nadere informatieuitwisseling plaatsvinden met de projectgroep. Indien de raadsdelegatie dat wenselijk vindt zal de concept verordening, voordat het aan de commissie Bestuur wordt aangeboden, kunnen worden besproken met de accountant van onze gemeente.

f. Ambtelijke ondersteuning

Zie deelproject Informatiewaarde.